

Mia Lundberg enskild firma

mia@deltaskolan.se

Rektorn vid Deltaskolan

thomas@deltaskolan.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Deltaskolan
i Haninge kommun

Tillsyn i Deltaskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Haninge kommun under vårterminen 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Deltaskolan besöktes av Skolinspektionen den 14 maj 2014.

Fakta om skolenheten

Deltaskolan är en fristående grundskola med tillstånd för att bedriva undervisning i årskurs 7-9 som ligger centralt i Haninge kommun. Skolans huvudman är Mia Lundberg enskild firma, organisationsnummer 600430-1088. Skolan startade läsåret 2013/2014 och har för närvarande 77 elever fördelade på tre klasser i årskurs 7, en klass i årskurs 8 och en klass i årskurs 9.

Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har en lärare som också delvis fungerar som biträdande rektor. Deltaskolan har idrottsprofil och eleverna utövar ett flertal olika sporter, dock företrädesvis fotboll och handboll.

Eftersom skolan är nystartad finns ingen nationell statistik hos Skolverket (SIRIS) över elevernas samlade kunskapsresultat, varken för betyg eller för nationella prov. Rektorn kan inte ge en samlad bild av elevernas kunskapsresultat men uppger att samtliga elever har klarat minst betyget E på samtliga nationella prov.

Helhetsbedömning

Deltaskolan är en skola där eleverna trivs. Eleverna uppger att det alltid finns en vuxen att prata med och att det är en skön stämning. De flesta lektionerna präglas av studiero. Lärarna och rektorn uppfattas som engagerade och måna om att det ska gå bra för eleverna, särskilt som flera av eleverna har sökt sig till Deltaskolan för att de inte har trivts i tidigare skolor.

Det finns dock många områden som Deltaskolan behöver förbättra. Skolan är relativt nystartad (höstterminen 2013) och Skolinspektionen konstaterar att det fortfarande saknas rutiner och strukturer på många områden. Det saknas exempelvis rutiner för att säkerställa att eleverna får ta del av utbildningens mål och att de ges möjlighet att utöva inflytande över utbildningen. I detta ingår att genomföra regelbundna utvecklingssamtal med elever och vårdnadshavare, vilket brister i skolan idag. Vidare saknas tydliga strukturer för hur arbetet med särskilt stöd ska bedrivas och hur verksamheten ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen vill poängtera vikten av att arbetet med särskilt stöd struktureras, då flera av eleverna tidigare har haft olika svårigheter i sina skolor. Utan ett strukturerat arbetet med särskilt stöd finns risk för att eleverna inte får det

särskilda stöd de har rätt till, eller att de ges ett särskilt stöd som inte ger önskvärt resultat. I detta arbete är det också av stor betydelse att skolan säkerställer tillgången till specialpedagogisk kompetens. För att ytterligare säkerställa att eleverna ges en god studiemiljö, behöver skolan se till att elevhälsan omfattar samtliga i skollagen föreskrivna kompetenser och att elevhälsan ges förutsättningar att arbeta förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Skolinspektionen identifierar i sin tillsyn brister på flera områden som med fördel skulle kunna följas upp inom ramen för huvudmannens och skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. Något strukturerat kvalitetsarbete har dock inte påbörjats ännu.

Skolan behöver också säkerställa att eleverna har tillgång till skolbibliotek, att all undervisning bedrivs av lärare anställda av huvudmannen samt att det finns kända skriftliga rutiner för huvudmannens klagomålshantering.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Mia Lundberg enskild firma att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 30 september 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Mia Lundberg enskild firma måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Rektorn och lärarna ska klargöra för elever och vårdnadshavare vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har.
- Undervisningen i olika ämnesområden ska samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet och lärarna ska samverka med att nå utbildningsmålen.

Motivering

Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan.

Tillsynen visar att skolan inte i tillräcklig utsträckning klargör för eleverna och föräldrarna vilka mål utbildningen har och vilka krav skolan ställer, samt vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. I intervju med eleverna framkommer att det varierar mellan lärare i vilken utsträckning målen för utbildningen presenteras för eleverna. Eleverna uppger att de får tydliga planeringar i vissa ämnen, men att det i andra är oklart vad undervisningen syftar till och vilka kunskapskraven är. I intervju med lärarna och med rektorn bekräftas att det inte finns tydliga strukturer för hur eleverna ska informeras om målen för utbildningen och målen för de olika arbetsområdena och att det varierar mellan lärarna i vilken utsträckning eleverna informeras.

I läroplanen anges att lärarna ska samverka med andra lärare för att nå utbildningsmålen. I Skolverkets allmänna råd om planering och genomförande av undervisning (SKOLFS 2011:149) anges att rektorn bör utveckla former för samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna.

I tillsynen framkommer att samordning av undervisningen för att eleverna ska ges möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet inte sker i tillräcklig omfattning. I intervju med lärarna framkommer att samordning av undervisningen och samverkan mellan lärarna sker när det passar, men att det saknas ett strukturerat arbete för att säkerställa samordning och samverkan mellan lärarna. Eleverna kan i intervju ge några exempel på samordnad undervisning, men uppger att det inte sker i någon större utsträckning. Inte heller rektorn kan beskriva några tydliga strukturer för att säkerställa att undervisningen samordnas.

Sammantaget visar utredningen att undervisningen i Deltaskolan inte samordnas och att lärarna inte samverkar i arbetet för att nå utbildningsmålen i tillräcklig utsträckning. Verksamheten vid Deltaskolan uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen Mia Lundberg enskild firma föreläggs därmed att åtgärda bristerna.

Författning

4 kap. 14 § skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper samt 2.8 Rektorns ansvar

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Mia Lundberg enskild firma måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Eleverna ska ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hållas informerade i frågor som rör dem.
- Vid skolenheten ska finnas ett eller flera forum för samråd med eleverna.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortloppande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Vid skolenheten ska det, enligt skollagen, finnas ett eller flera forum för samråd med eleverna. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för eleverna. Rektorn ansvarar för att det finns forum för samråd.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 674) anges att eleverna har rätt till inflytande över undervisningen, skolmiljön och verksamheten i övrigt. Kravet på att eleverna ska stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen innebär att det inte är tillräckligt att eleverna ges möjlighet att ta del i detta arbete utan det krävs ett mer aktivt arbete krävs från skolans sida.

Tillsynen av Deltaskolan visar att eleverna saknar ett reellt inflytande över utbildningen. Intervjuer med eleverna pekar på att möjligheten till inflytande varierar mellan lärarna. Eleverna kan ge vissa exempel på att de har fått vara med och välja redovisningsformer och att vissa av lärarna är flexibla med tiderna för inlämningsuppgifter, men kan inte ge några andra exempel. Vidare anger eleverna viss undervisning som enformig men någon utvärdering av undervisningen har inte efterfrågats av lärarna eller rektorn. Lärarna ger i intervjun några fler exempel på arbetssätt och arbetsformer som eleverna har varit med och påverkat, men bekräftar att det saknas strukturer för att arbeta med elevernas inflytande över undervisningen.

Eleverna uppger vidare i intervjun att det inte finns några fungerande forum för samråd kring verksamheten i skolan. På schemat finns så kallad mentorstid men eleverna uppger att den ägnas åt annat än att diskutera utbildningen. Enligt rektorns uppgift ska det också finnas ett elevråd, som har haft två möten under läsåret. Eleverna uppger dock i intervju att elevrådet har "runnit ut i

sanden". I intervjun med lärarna bekräftas att mentorstiden inte alltid blir av och att det inte finns ett fungerande elevråd.

Rektorn uppger i intervjun att elevernas inflytande säkras genom att dörren till personalrummet alltid är öppen och att det alltid finns möjlighet till vuxenkontakt för eleverna. Det framgår dock av intervjun med rektorn att det saknas rutiner för att säkerställa elevernas inflytande över undervisningen, det egna lärandet och den övriga verksamheten i skolan.

Sammantaget visar utredningen att Deltaskolan saknar forum och rutiner för att säkerställa eleverna inflytande över sin utbildning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudman Mia Lundberg enskild firma föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

1 kap 10 §, 4 kap. 9 och 13 §§ skollagen samt Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Mia Lundberg enskild firma måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Dokumentera genomförda disciplinära åtgärder i enlighet med författningarna.
- Se till att planen mot kränkande behandling omfattar de åtgärder som, utifrån en aktuell kartläggning av behoven på skolan, behövs under året för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Motivering

Disciplinära åtgärder

Enligt skollagen får rektor eller en lärare vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande. En lärare får enligt skollagen visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av ett undervisningspass, om eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt och eleven inte har ändrat sitt uppförande efter uppmaning från läraren. Om en disciplinär åtgärd vidtas ska den enligt skollagen dokumenteras skriftligt av den som genomfört åtgärden, i alla fall som inte rör omhändertagande av föremål som återlämnas efter lektionens slut.

Tillsynen visar att alla disciplinära åtgärder inte dokumenteras. I intervjuerna med rektorn, eleverna och lärarna framkommer att elever ibland utvisas ur klassrummet, men att detta inte dokumenteras skriftligen.

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt Skolinspektionens praxis innebär kraven i skollagen även att planen ska vara daterad och att den upprättas årligen, och inte endast revideras. Vidare krävs att behovet för de åtgärder som avses vidtas är klarlagda genom en kartläggning.

Skolinspektionen har tagit del av Deltaskolans plan mot kränkande behandling. Den uppfyller till stora delar de krav som ställs på en plan mot kränkande behandling, men saknar åtgärder, som baseras på en kartläggning av de behov som finns på skolan och som avses genomföras under året.

Utredningen visar att det finns brister i skolans arbete med disciplinära åtgärder liksom i skolans plan mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller således inte författningarnas krav och huvudman Mia Lundberg enskild firma föreläggas att åtgärda bristerna.

Författning

5 kap. 6, 7 och 24 §§ samt 6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Mia Lundberg enskild firma måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd och i utredningarna samråda med elevhälsan.
- Säkerställa att rektorn beslutar om åtgärdsprogram där det anges vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, så ska detta anmälas till rektorn.

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd.

Vidare ska enligt skollagen ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Deltaskolan saknar tydliga rutiner för arbetet med särskilt stöd. I intervju med rektorn uppger denne att skolans litenhet medför att lärarna upptäcker alla elever som är i behov av särskilt stöd. Rektorn bekräftar dock att det inte genomförs någon pedagogisk utredning för att fastställa elevens behov och det genomförs inget samråd med elevhälsan för att diskutera det mest adekvata stödet. Skolinspektionen har tagit del av skolans enda två exempel på åtgärdsprogram som till viss del uppfyller de krav som ställs på ett åtgärdsprogram. Rektorn bekräftar att fåtalet åtgärdsprogram beror på att åtgärdsprogram bara utarbetas i särskilda fall och att han inte har fattat beslut om åtgärdsprogram för alla elever som är i behov av särskilt stöd. Eftersom de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av avser sådana särskilda fall, saknas en tydlig beskrivning av elevens behov, liksom hur detta behov ska tillgodoses. I samtal med lärarna bekräftar de att eleverna får mycket stöd i skolarbetet och mycket allmänt vuxenstöd, men att det saknas tydliga rutiner för arbetet med särskilt stöd.

Vid intervjun med elevhälsan (skolsköterska och skolpsykolog) framkommer att några rutiner för arbetet med särskilt stöd inte diskuterats med elevhälsan.

Sammantaget visar utredningen att eleverna på Deltaskolan ges stöd i sitt skolarbete, men att det saknas tydliga rutiner för att utreda elevernas behov av särskilt stöd, rutiner för samråd med elevhälsan och rutiner för att utarbeta åtgärdsprogram för de elever som bedöms vara i behov av särskilt stöd. Mot bakgrund av att flera av de elever som söker sig till Deltaskolan har haft svårigheter i skolarbetet i sin tidigare skola, vill Skolinspektionen påpeka vikten av att skolan snarast säkerställer rutiner för arbetet med särskilt stöd för att försäkra sig om att eleverna på Deltaskolan ges förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Sammantaget visar utredningen att Deltaskolans arbete med särskilt stöd inte uppfyller författningarnas krav och huvudman Mia Lundberg enskild firma föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap 8-9 §§ skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Mia Lundberg enskild firma måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att det genomförs utvecklingssamtal en gång per termin om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare i grundskolan minst en gång varje termin ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i.

I intervjuer med eleverna framkommer att eleverna i årskurs 9 inte har haft något utvecklingssamtal under vårterminen 2014 och att samtalet föregående termin genomfördes i början av terminen. Eleverna uppger också att det inte alltid är klart för eleverna hur det går för dem i skolan. Alla lärare genomför inte så kallade betygssamtal och det händer att eleverna inte alls känner till vilket termins- eller slutbetyg de kommer att få i vissa ämnen. I intervjun med lärarna bekräftar de att utvecklingssamtal inte har hållits med elever och vårdnadshavare under vårterminen i årskurs 9. I intervjun med rektorn framkommer att han inte har följt upp huruvida utvecklingssamtal har genomförts med eleverna, men att han utgår från att så har skett.

Utredningen visar att eleverna inte ger möjlighet till utvecklingssamtal i enlighet med författningarna. Mot bakgrund av att eleverna uttrycker missnöje med den information de får inför betygssättning, bedömer Skolinspektionen det som väsentligt att skolan säkerställer att utvecklingssamtal genomförs varje termin och att eleverna får information om sin kunskapsutveckling. Verksamheten vid Deltaskolan uppfyller inte författningarnas krav och huvudman Mia Lundgren enskild firma föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

3 kap. 15 och 17 §§, 10 kap. 12 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Mia Lundberg enskild firma måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i uppföljning, utvärdering och planering av utbildningen.
- Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.
- Rektorn ska ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Systematiskt och kontinuerligt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Om det vid uppföljning av verksamheten kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen, enligt skollagen, se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Det förutsätter att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen

Tillsynen visar att det för närvarande saknas ett systematiskt kvalitetsarbete på Deltaskolan. Skolan startade höstterminen 2013 och har därmed inte avslutat sitt första verksamhetsår. Någon dokumenterad uppföljning har Skolinspektionen inte kunnat ta del av. I intervjun med rektorn uppger rektorn att han planerar för ett regelbundet kvalitetsarbete och att rektorn och lärarna granskar elevernas resultat vid två tillfällen under läsåret. Någon analys av kunskapsresultaten för detta läsår har dock ännu inte genomförts. Rektorn kan heller inte redogöra för några rutiner för hur kvalitetsarbetet ska genomföras framöver. I intervjun med lärarna bekräftar de att det ännu inte har genomförts några di-

rekta uppföljningar och analyser av elevernas resultat och skolans verksamhet, men att de har förslag på förbättringsåtgärder som de gärna vidareutvecklar under sommaren inför nästa läsår. Lärarna uppger vidare att några rutiner för hur kvalitetsarbetet ska genomföras inte har diskuterats.

Sammantaget visar utredningen att det inte pågår något strukturerat kvalitetsarbete kontinuerligt under året. Det finns heller inga framtagna rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudman Mia Lundberg enskild firma föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Personalkompetens

Bedömning

Mia Lundberg enskild firma måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Redovisa en plan med konkreta åtgärder som ska vidtas för all undervisning ska genomföras av lärare med legitimation och behörighet för den undervisning de bedriver.

Motivering

I skollagen anges att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Det innebär att lärarens utbildning måste överensstämma med den skolform, årskurs och de ämnen som läraren undervisar i. Lärare som inte uppfyller kraven enligt skollagen får undantagsvis bedriva undervisning. Det gäller bland annat om det inte finns personer som uppfyller kraven inom huvudmannens organisation eller om det finns särskilda skäl med hänsyn till eleverna. En sådan lärare ska dock vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

Tillsynen visar att alla lärare inte har lärarexamen och saknar därmed möjlighet att få legitimation som lärare. Tillsynen visar också att det för dessa saknas en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

Utredningen visar att det finns lärare som saknar utbildning för den undervisning de bedriver, vilket strider mot författningarnas krav. Huvudman Mia Lundberg enskild firma föreläggs därför att ta fram en plan för hur kravet på lärarnas kompetens ska kunna tillgodoses.

Författning

2 kap. 13 och 18 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Mia Lundberg enskild firma måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Elevhälsan ska arbeta förbyggande och hälsofrämjande och stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.

Motivering

Skollagen anger att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

Tillsynen visar att det saknas en fullständig elevhälsa vid Deltaskolan. I intervju med rektorn, lärarna, elevhälsan och eleverna framkommer att elevhälsan består av skolsköterska och skolpsykolog. Skolsköterskan är vid tillsynsbesöket ny sedan någon vecka och skolpsykologen arbetar med ett flertal skolor inom kommunen, både fristående och kommunala. Skolläkare har eleverna ännu inte träffat men sådan finns tillgänglig via skolsköterskan. Det saknas således tillgång till specialpedagogisk kompetens och skolkurator, även om huvudmannen, i faktagranskningen av utkastet till beslut, uppger att en av de anställda i sin tjänst har uppdrag att arbeta som kurator. Den personen saknar dock formell psykosocial kompetens. Skolpsykologen uppger att hon inte har några fasta tider på skolan utan blir tillkallad vid behov. Vidare uppger skolpsykologen att hon företrädesvis arbetar med enskilda elevärenden och inte har utrymme för att arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Eftersom skolsköterskan är helt ny, kan hon vid tillsynstillfället inte beskriva hur hennes förebyggande och hälsofrämjande arbete kommer att se ut.

Rektorn uppger i intervju att han anser att skolan bedriver ett förbyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbete genom bland annat sitt samarbete med de olika idrottsföreningar som många av eleverna är medlemmar i. Rektorn bekräftar dock att alla i skollagen föreskrivna kompetenser inte finns på skolan och kan heller inte redogöra för hur elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete ser ut.

Utredningen visar att Deltaskolan saknar psykosocial och specialpedagogisk kompetens. Mot bakgrund av att flera elever i Deltaskolan uppvisar svårigheter i sin skolsituation bedömer Skolinspektionen det som väsentligt att skolan snarast säkerställer tillgången till specialpedagogisk kompetens så att eleverna får adekvat stöd i sin kunskapsutveckling. Vidare behöver huvudmannen se till att elevhälsan ges förutsättningar att bedriva ett förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbete på skolan. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudman Mia Lundberg enskild firma föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Omfattning och resurstillgång

Bedömning

Mia Lundberg enskild firma måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Eleverna ska ha tillgång till skolbibliotek.

Motivering

Enligt skollagen ska elever i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek.

Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Deltaskolan saknar eget skolbibliotek. Huvudmannen har i tidigare tillsyn (etableringskontroll, uppföljningsbeslut den 28 juni 2013, dnr 33-2013:1737) uppgett att det finns en överenskommelse med en närliggande gymnasieskola om användning av deras bibliotek. Vid föreliggande tillsynsbesök uppger emellertid rektorn att skolan inte har utnyttjat gymnasieskolans bibliotek utan istället gjort studiebesök på det kommunala biblioteket. Övrig litteratur som används i skolan, både faktalitteratur och skönlitteratur, är digital. Eleverna bekräftar i inter-

vju att det saknas skolbibliotek på skolan och uppger vidare att de aldrig besökt det kommunala biblioteket.

För att användandet av ett kommunalt bibliotek ska vara en godtagbar lösning, krävs det mer än att eleverna har möjlighet att uppsöka ett närliggande bibliotek. Biblioteket ska omfatta böcker, facklitteratur och skönlitteratur, informationsteknik och andra medier samt vara anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning. Detta innebär i realiteten att skolan måste ha någon form av reglerat samarbete med biblioteket, som säkerställer att dessa krav uppfylls. Det framgår inte av intervjuer med rektorn, lärarna och eleverna att något sådant samarbete bedrivs. Eleverna har däremot tillgång till ett digitalt bibliotek. Skolinspektionen bedömer dock att det digitala bibliotek som eleverna har tillgång till ska anses vara ett komplement till ett fysiskt bibliotek och inte i sig uppfyller de krav som ställs på ett skolbibliotek.

Utredningen visar att Deltaskolan saknar skolbibliotek som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas kunskapsutveckling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudman Mia Lundberg enskild firma föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 36 § skollagen

Handläggningsrutiner

Bedömning

Mia Lundberg enskild firma måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Handläggningsrutiner.

- Se till att bestämmelserna om registerkontroll av personal iakttas.

Motivering

Av skollagen framgår att den som erbjuds en anställning inom bland annat förskoleklassen, fritidshemmet, grundskolan och grundsärskolan ska lämna ett utdrag ur belastningsregistret till den som erbjuder anställningen. Den som inte har lämnat registerutdrag får inte anställas.

Registerutdrag ska även lämnas av den som erbjuds arbete under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande. Enligt skollagen ska registerutdraget i dessa fall lämnas till den inom verksamheten som beslutar om att anlita eller ta emot en person. Den som inte har lämnat ett sådant registerutdrag får inte anlitas eller tas emot i verksamheten.

Enligt förarbetena till bestämmelsen (prop. 2007/08:28 s. 11,15) omfattar kravet personer som ersätter anställda, t.ex. när en person kortvarigt hyrs in från ett bemanningsföretag vid tillfällig frånvaro bland personalen.

Tillsynen visar att vikarier inte uppvisar utdrag ur belastningsregistret inför vikariat på skolan. I intervju med rektorn framkommer att alla lärare som anställts på skolan har uppvisat ett utdrag ur belastningsregistret. Vikarier anlitas emellertid från en vikarieförmedling, och rektorn uppger att vikarieförmedlingen har begärt utdrag ur belastningsregistret för alla på förmedlingen anställda vikarier. Skolinspektionen bedömer dock att när vikarien påbörjar sitt arbete på den aktuella skolan sker detta under omständigheter som liknar dem i ett anställningsförhållande vilket kräver att vikarien uppvisar utdrag ur belastningsregistret för rektorn.

Sammantaget visar utredningen att Deltaskolan brister i rutiner om begäran av utdrag ur belastningsregistret. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudman Mia Lundberg enskild firma föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 31-33 skollagen

Huvudmannaskap och godkännande

Bedömning

Mia Lundberg enskild firma måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Huvudmannaskap och godkännande.

- Utbildning ska genomföras av den huvudman som erhållit godkännandet samt enligt de villkor som framgår av godkännandet eller särskilda beslut.
- Huvudmannen ska ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen enligt dessa. Huvudmannen ska också lämna information om rutinerna för att utreda klagomål på ett sådant sätt att de blir kända.

Motivering

Enskilda får efter ansökan godkännas som huvudmän för grundskola. Godkännande ska lämnas om den enskilde har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen. Enligt skollagen får enskilda huvudmän med bibehållet huvudmannaskap sluta avtal med en enskild eller juridisk person om att utföra uppgifter inom utbildning eller annan verk-

samhet i enlighet med skollagens bestämmelser. Av skollagen framgår att uppgifter som är hänförliga till undervisningen inte får överlämnas på entreprenad inom grundskolan. Inom grundskolan får en enskild huvudman överlämna uppgifter som avser modersmålsundervisning på entreprenad.

All undervisning på Deltaskolan bedrivs inte av huvudmannen. I intervju med rektorn och huvudmannen framkommer att det finns undervisning för vilken huvudmannen hyr både lokal och lärare i en närliggande kommunal skola. Detta gäller ämnena hem- och konsumentkunskap, bild och musik. Att låta en lärare anställd av annan huvudman bedriva undervisningen i dessa ämnen är att anses som att lägga ut undervisningen på entreprenad, och därmed inte tillåtet enligt skollagen.

Huvudmannen ska enligt skollagen ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Information om rutinerna ska lämnas på lämpligt sätt. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 673) poängteras att det är nödvändigt att informationen om rutinerna lämnas på ett sådant sätt att de blir kända för de som vill lämna klagomål.

Tillsynen visar att Deltaskolan saknar tydliga skriftliga rutiner för klagomåls- hantering. På skolans hemsida framgår bara en allmän mejladress till Deltaskolan och kontaktuppgifter till rektorn och lärarna. Det framgår alltså inte tydligt på vilket sätt elever, vårdnadshavare eller andra kan vända sig direkt till huvudmannen med klagomål mot utbildning och hur dessa klagomål ska utredas.

Sammantaget visar utredningen att all undervisning på Deltaskolan inte bedrivs av huvudmannen och att det saknas skriftliga rutiner för klagomålshand- ring. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvud- man Mia Lundberg enskild firma föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 5 §, 4 kap. 8 § och 23 kap. 1 och 3 §§ skollagen

I ärendets slutliga handledning har också utredaren Henrik Ahlberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ylva Johnsson
Beslutsfattare

Anna Rydin
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.